

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FILOZOFSKI FAKULTET

SOCIJALNO-EMOCIONALNO UČENJE U ODGOJU I OBRAZOVANJU

Elaborat o programu cjeloživotnog učenja

Osijek, prosinac 2018.

Program cjeloživotnog učenja *Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju* razvili su:

- 1. doc. dr. sc. Ana Kurtović**
- 2. doc. dr. sc. Ana Babić Čikeš**
- 3. doc. dr. sc. Valerija Križanić**
- 4. dr. sc. Gabriijela Vrdoljak, poslijedoktorandica**
- 5. Ivana Biljan, prof.**

SADRŽAJ

1. Opći dio	1
2. Naziv programa	6
3. Nositelj i izvoditelj programa, voditelj programa	6
4. Ciljevi programa i ishodi učenja programa	6
5. Uvjeti za upis programa, za napredovanje i za završetak programa	7
6. Trajanje i izvedba programa	7
7. Kadrovski uvjeti	15
8. Prostor i oprema	17
9. Studija izvodljivosti	17
10. Način praćenja kvalitete i uspješnosti programa	18
11. Prilozi	19
11. 1. Životopisi nastavnika koji sudjeluju u izvedbi programa	19
11. 2. Izjava o upoznatosti s obvezama polaznika	26
11. 3. Iskazi interesa	27
11. 4. Odluka Fakultetskog vijeća o usvajanju elaborata cjeloživotnog učenja – Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju.....	29
11.5. Odluka Senata o davanju suglasnosti Filozofskom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju"	30

1. Opći dio

Principi socijalno – emocionalnog učenja (SEU, *eng. social-emotional learning – SEL*) bazirani su na znanstvenim spoznajama iz razvojne psihologije, psihologije učenja i poučavanja, kliničke i socijalne psihologije te drugih disciplina. Socijalno-emocionalno učenje je proces kroz koji djeca i odrasli stječu i primjenjuju znanja, stavove i vještine koje su neophodne za razumijevanje i upravljanje vlastitim emocijama i ponašanjem, postavljanje i postizanje pozitivnih ciljeva, uspostavljanje i održavanje kvalitetnih socijalnih odnosa, donošenje dobrih odluka i druge aspekte zdravog i prilagođenog funkcioniranja djece i odraslih.

Socijalne i emocionalne kompetencije ključne su za akademsko funkcioniranje, najviše zbog njihovog utjecaja na akademski angažman tijekom osnovne i srednje škole kao i dugoročnih efekata na uspjeh na studiju i poslu¹. Ulaganje napora u razvijanje socijalnih i emocionalnih kompetencija kod učenika bazira se na spoznaji da se najefikasnije učenje javlja u kontekstu dobrih i podržavajućih odnosa koji čine učenje izazovnim, angažiranim i smislenim.

Iako je stjecanje akademskog znanja i kompetencija, te akademsko postignuće među glavnim ciljevima obrazovanja, prednosti razvoja socijalnih i emocionalnih kompetencija, daleko su šire od unaprjeđenja samog akademskog funkcioniranja. One su ključne za razvoj zdrave, prilagođene osobe, koja je u mogućnosti koristiti svoje kapacitete za ostvarivanje svojih ciljeva, održavati dobre odnose s drugim ljudima i biti uključena u zajednicu, te nositi se sa životnim izazovima. Drugim riječima, socijalne i emocionalne kompetencije ključne su za prilagođeno funkcioniranje u svim aspektima života, uključujući i mentalno zdravlje pojedinaca.

Longitudinalna istraživanja pokazuju da škole koje potiču razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija, bilo kroz redovni kurikulum ili kao dodatni sadržaj, imaju bolje rezultate što se tiče akademskog postignuća, pozitivnog socijalnog ponašanja (primjerice prosocijalnog ponašanja, empatija), niže stope problematičnog ponašanja (agresija, delikventno ponašanje, zloporabe sredstava ovisnosti, izostanaka i odustajanja od školovanja), kao i manje emocionalnih problema kod učenika (depresivnost, anksioznost)^{2,3,4}.

Socijalno-emocionalno učenje uključuje razvoj kognitivnih, afektivnih i ponašajnih kompetencija na nekoliko širokih područja funkcioniranja osobe⁵:

Svijest o sebi – sposobnost za točno prepoznavanje vlastitih emocija, misli i ponašanja, kao i njihovih međusobnih utjecaja, točne procjene vlastitih snaga i slabosti, kao i posjedovanje

¹ Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82, 405-432.

² Aspy, C. B., Oman, R. F., Veseley, S. K., McLeroy, K., Rodine, S., & Marshall, L. (2004). Adolescent violence: The protective effects of youth assets. *Journal of Counseling and Development*, 82, 268-276

³ Bradshaw, C. P., Rodgers, C. R., Gahndour, L. A., & Garbarino, J. (2008). Social-cognitive mediators of the association between community violence exposure and aggressive behavior. *School Psychology Quarterly*, 24, 199-210

⁴ Moffit, T. E., Arseneault, L., Belsky, D., Dickson, N., Hancox, R. J., Harrington, H., Houts, R., et al... (2011). A gradient of childhood self-control predicts health, wealth, and public safety. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 108

⁵ <http://secondaryguide.casel.org/casel-secondary-guide.pdf>

realističnog viđenja sebe i optimizam. U kontekstu svijesti o sebi naglašava se važnost samopoštovanja, samopouzdanja, samoefikasnosti i samopouzdanja za postizanje ciljeva, razvijanje odnosa te ostvarivanje vlastitih potencijala.

Samoupravljanje – sposobnost efikasne regulacije vlastitih emocija, misli i ponašanja kroz različite situacije, uključujući upravljanje stresom, kontrolu impulsa, samo-motiviranje, postavljanje te kontinuirani rad na postavljanju akademskih ciljeva.

Socijalna svijest – sposobnost zauzimanja perspektive druge osobe i empatiziranja s ljudima različitog porijekla i kulture, razumijevanja društvenih, etičkih i moralnih normi ponašanja, tolerancija i uvažavanje razlika, te prepoznavanja vanjskih resursa i izvora podrške (obitelj, škola i zajednica). U ovom kontekstu prepoznaje se važnost orijentacije prema van, usmjerenosti na druge i zajednicu radi formiranja obostrano korisnih odnosa i uključenosti u zajednicu.

Interpersonalne vještine – razvoj vještina neophodnih za uspostavljanje i održavanje pozitivnih odnosa, koji sadrže zdrave interakcije, socijalne nagrade i primjerenu uzajamnost. Podrazumijevaju širok spektar vještina, uključujući komunikacijske vještine, aktivno slušanje, suradnju, odolijevanje neprimjerenim socijalnim pritiscima, socijalnu odgovornost, konstruktivno pregovaranje i rješavanje sukoba, traženje i pružanje pomoći i podrške i dr.

Odgovornost (u donošenju odluka) – sposobnost donošenja izbora vezanih uz vlastito ponašanje i socijalne interakcije koji su bazirani na uvažavanju prava drugih ljudi, etičkih standarda, sigurnosti, socijalnih normi, te realistične procjene posljedica različitih postupaka u kontekstu vlastite dobrobiti i dobrobiti drugih.

Provođenje socijalno-emocionalnog učenja u školama moguće je na više načina. Ono može biti ponuđeno kao dodatni sadržaj, u vidu aktivnosti jednom ili više puta tjedno. Također, može biti utkano u postojeći kurikulum. U tom smislu se svakodnevne situacije u redovnoj nastavi koriste kao prilike za razvijanje socijalnih i emocionalnih kompetencija kroz interakciju učitelja i učenika, te moderiranje interakcije među učenicima od strane učitelja. Neovisno o tome koji model se koristi, za provođenje socijalno-emocionalnog učenja ključne su kompetencije učitelja. Prvenstveno vlastite socijalne i emocionalne kompetencije, ali i kompetencije i vještine razvijanja istih kod učenika.

Socijalne i emocionalne vještine ključne su za razvoj zdrave ličnosti, koja može biti uspješan i dobar učenik, radnik, građanin. Također, mnoga problemna ponašanja (rizična ponašanja, delikvencija, ovisnosti, problemi mentalnog zdravlja) mogu se spriječiti ili umanjiti sveobuhvatnim naporima koji se ulažu u razvoj socijalnih i emocionalnih vještina. Najefikasniji način promocije razvoja potrebnih vještina je kroz programe koji zahvaćaju sve razine na kojima se učenje odvija;

1. Učinkovite strategije poučavanja vještina u okviru redovnog kurikuluma. Uključuje razvoj socijalnih i emocionalnih vještina kod nastavnika, ali i efektivne načine poučavanja socijalnih i emocionalnih vještina kod učenika na način da se utkaju u redovni nastavni sadržaj. U redovnoj nastavi ključna je interakcija između učenika i učitelja. Učenici koji osjećaju da ih nastavnik sluša, uvažava, uključuje u donošenje odluka, omogućuje prilike za autonomiju te facilitira pozitivne

interakcije i prihvaćanje među učenicima, pokazuju bolji uspjeh u školi i bolju prilagodbu u usporedbi s onima koji nemaju takva pozitivna iskustva.

2. Interpersonalni i organizacijski čimbenici na razini škole - školska klima, politika i praksa koja promovira uključivanje učenika u pozitivne aktivnosti unutar i izvan učionice. Kvaliteta odnosa učenika s nastavnicima i vršnjacima, dosljednost školskih pravila, te fizička sigurnost koju učenici osjećaju u školi važni su aspekti okruženja koje potiče zdrav socijalni i emocionalni razvoj. Pozitivna školska klima povezana je s višim socijalnim kompetencijama, boljim školskim uspjehom, nižom stopom izostanaka i suspenzija, te psiholoških problema kod učenika. Također se pokazuju važni učinci praksi vezanih uz vodstvo i organizacijske strukture, u smislu pozitivnih učinaka suportivnih odnosa, zajedničkih ciljeva i normi, suradnje i osjećaja zajedništva na razini škole.

3. Uključivanje obitelji i zajednice u planiranje, implementaciju i evaluaciju programa⁶.

Cilj programa cjeloživotnog učenja **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** je stjecanje znanja, kompetencija i vještina koje omogućuju odraslima da podržavaju razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija kod djece različite dobi. Naglasak programa **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** je na prvoj razini na kojoj se učenje odvija (učinkovite strategije poučavanja u okviru redovnog kurikuluma), odnosno opremiti nastavno osoblje kompetencijama i vještinama potrebnim kako bi mogli razvijati socijalne i emocionalne kompetencije kod učenika.

Izvođenje ovakvog programa cjeloživotnog učenja podržava nekoliko relevantnih strateških dokumenata na razini Europske unije i Republike Hrvatske.

Prvenstveno, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske⁷, u dijelu Cjeloživotnog učenja, govori da se u njegovoj osnovi nalazi „usvajanje ključnih kompetencija koje predstavljaju prijenosni, višefunkcionalni skup znanja, vještina i stavova potrebnih svakom pojedincu za njegovo osobno ispunjenje i razvoj, društvenu uključenost i zapošljavanje.“. Nadalje, Vijeće EU i Europskog parlamenta (2006)⁸ kao i Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, među ključnim kompetencijama spominju i kompetenciju učiti kako učiti (osposobljenost za procese učenja, za organizaciju vlastitog i tuđeg vremena, za prikupljanje, analizu i vrednovanje informacija i sl.), socijalnu i građansku kompetenciju, inicijativnost i poduzetnost, odgovornost u odnosu prema sebi, drugima i okolini, timski rad, usmjerenost rješavanju problema, temeljne etičke vrijednosti, izražavanje, te da je takve kompetencije najbolje stjecati tijekom inicijalnog formativnog razdoblja različitim oblicima i načinima učenja.

Strategija dalje napominje da će se, kako sustav i procesi vrednovanja neformalnog i informalnog učenja u Hrvatskoj još nisu razvijeni, razraditi kurikulumi, procesi, programi i odgojno-obrazovni

⁶ [Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning \(CASEL\). \(2003\). Safe and sound: An educational leader's guide to evidence-based social and emotional learning programs. Chicago: Author.](#)

⁷ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_10_124_2364.html

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>

ishodi na svim razinama odgoja i obrazovanja ali ih usporedo i dodatno osnažiti provođenjem neformalnih i informalnih oblika cjeloživotnog učenja.

U skladu s navedenim, programom **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** doprinosi se ostvarenju specifičnog cilja Strategije (4): unaprijediti sustav trajnoga profesionalnog razvoja i usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika, što se tiče cjeloživotnog obrazovanja odgojno – obrazovnih djelatnika, ali i što se tiče obrazovanja učenika s obzirom da je cilj programa **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** osposobiti nastavnike i pedagoške djelatnike za razvijanje ključnih kompetencija i vještina kod učenika.

Nadalje, u dijelu Ranog i predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, Strategija spominje da „vizija odgoja i obrazovanja u središte procesa stavlja dijete/učenika kojemu sustav odgoja i obrazovanja osigurava najbolje moguće uvjete i podršku za uspješno učenje i cjelovit osobni razvoj“ te naglašava važnost odgoja i obrazovanja koji aktivno potiče cjelovit individualni razvoj svakog djeteta i mlade osobe. U tom kontekstu program **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** doprinosi ostvarenju specifičnog cilja (6) „Razviti cjelovit sustav podrške učenicima“ gdje se naglašava važnost individualne podrške svim učenicima, ne samo učenicima s teškoćama i darovitima. U tom smislu strategija navodi da je „glavni cilj u ovome tematskom području osiguranje cjelovita sustava podrške djeci i učenicima koji ujedinjuje različite mehanizme podrške unutar odgojno-obrazovnih institucija i izvan njih, a uključuje podršku u učenju, psihološku podršku i karijerno savjetovanje, kao i dodatne specifične oblike podrške djeci i učenicima s teškoćama i darovitoj djeci i učenicima.“ Osposobljavanjem nastavnog osoblja za razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija kod učenika, te osnaživanjem njihovih zaštitnih potencijala nastavnici postaju dio sustavne podrške svim učenicima, što je direktno vezano uz navedeni specifični cilj Strategije.

Nadalje, unaprjeđenje socijalnih i emocionalnih kompetencija, kao i vještina razvijanja istih kod učenika u skladu je s Eksperimentalnim programom „Škola za život“⁹, koji naglašava važnost razvoja generičkih kompetencija te za cilj ima povećanje zadovoljstva učenika u školi te motivacije njihovih učitelja i nastavnika. Također, Nacionalni okvirni kurikulum (2011)¹⁰ među temeljne vrijednosti kojima daje pozornost, uz znanje svrstava i razvoj solidarnosti, identiteta te odgovornosti, a među temeljne kompetencije svrstava socijalnu i građansku kompetenciju, koja obuhvaća osposobljenost za međuljudsku i međukulturnu suradnju. U skladu s tim, među glavnim ciljevima odgoja i obrazovanja spominje; odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima te pravima i obvezama djece, osposobiti ih za življenje u multikulturnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskomu razvoju društva. Razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija temelj je razvoja identiteta, kao i odgovornosti, tolerancije različitosti te suradnje.

⁹ https://mzo.hr/sites/default/files/dokumenti/2018/OBRAZOVANJE/Nacionalni-kurikulumi/Skola-za-zivot/eksperimentalni_program-skola_za_zivot.pdf

¹⁰ http://mzos.hr/datoteke/Nacionalni_okvirni_kurikulum.pdf

S obzirom da Preddiplomski, diplomski i integrirani studiji nenastavničkih smjerova u Republici hrvatskoj (primjerice Matematika, informatika, biologija i sl.)¹¹ većinom ne sadržavaju kolegije koji se bave potrebnim znanjima iz psihologije, a programi cjeloživotnog učenja za stjecanje psiholoških, pedagoških, metodičkih i didaktičkih kompetencija ne sadrže ciljano razvoj znanja, kompetencija i vještina potrebnih za socijalno-emocionalno učenje, program cjeloživotnog učenja **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** pruža jedinstvene kompetencije za odgojno-obrazovne djelatnike.

Nadalje, program cjeloživotnog učenja **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** u skladu je s Europskim paktom za mentalno zdravlje (2008)¹² koji među prioritarnim područjima djelovanja spominje prevenciju depresije i suicida te mentalno zdravlje kod mladih i u obrazovanju, te Nacionalnom strategijom zaštite mentalnog zdravlja¹³, koja među prioritarnim područjima i ciljevima spominje „unaprjeđenje mentalnog zdravlja specifičnih i vulnerabilnih skupina (povećanje sposobnosti djece za nošenje sa problemima, poboljšanje prepoznavanja problema mentalnog zdravlja kod mladih i adolescenata, podržavanje postojećih i razvijanje novih aktivnosti na području prevencije obiteljskog i vršnjačkog nasilja) te „zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici (ulaganje u ljudske resurse i obrazovanje, posebno na području zaštite mentalnog zdravlja adolescenata)“. Iz navedenog je jasno da se prevencija problema mentalnog zdravlja kao i promoviranje zdravog razvoja i zaštitnih čimbenika nužno odvija u interakciji s neposrednom okolinom u kojoj dijete ili adolescent odrasta. Škola je druga najvažnija okolina u kojoj dijete ili adolescent provodi veliku količinu vremena te stječe važna iskustva za njegov razvoj, ne samo akademska znanja, nego i važna socijalna iskustva, modele ponašanja i dr. S obzirom da psihologa i drugih stručnih suradnika u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju nema dovoljno, a zadnjih godina se pokazuje kontinuirani porast problema mentalnog zdravlja kod djece i adolescenata, uvođenjem socijalno-emocionalnog učenja u odgoj i obrazovanje aktivno se radi na osnaživanju djece i adolescenata, kao i prevenciji problema mentalnog zdravlja. Na taj način, nastavnici, koji znaju prepoznati i adekvatno reagirati na razvojne i druge potrebe učenika, njegovati topao, otvoren i suportivni odnos, te razvijati emocionalne i socijalne kompetencije djece i adolescenata, postaju ključni akteri u zaštiti mentalnog zdravlja i poticanju pozitivnog razvoja djece i mladih.

Konačno, program cjeloživotnog učenja **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** u skladu je sa Strategijom Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku 2011. – 2020¹⁴ koja među ciljevima i zadacima spominje „jačanje suradnje s poslodavcima i tržištem rada“ te „razvijanje programa cjeloživotnog učenja LLL (Life Long Learning)“. Strategija razvoja Filozofskoga fakulteta Osijek 2016. – 2020¹⁵, također, kao cilj ima „kreiranje prepoznatljivih programa prilagođenih potrebama društva“, te jedan od zadataka „razvijanje programa cjeloživotnoga

¹¹ <https://mozvag.srce.hr/preglednik/pregled/hr/pocetna/index.html;jsessionid=OFpxFXMF-cfS60n0LMdjsXzB>

¹² https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/mental_health/docs/mhpact_en.pdf

¹³ https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//ZPPI/Strategije%20-%20OGP/zdravlje//NAC.STRATEGIJA_ZA%C5%A0TITE_MENTALNOG_ZDR.2011-2016..pdf

¹⁴ http://www.unios.hr/wp-content/uploads/2015/07/SJJS_Strategija_Sveucilista_HR.pdf

¹⁵ <https://docs.google.com/gview?url=http://web.ffos.hr/download/strategija-razvoja-ffos-2016-2020-eng.pdf&embedded=false>

učenja“. Program cjeloživotnog učenja **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** trenutno je jedini program koji je specifično namijenjen razvijanju kompetencija nastavnika (i drugih pedagoških djelatnika) u području socijalno-emocionalnog učenja na području Osječko-baranjske županije i šire.

Kao što je navedeno, program **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju**, primarno je namijenjen odgojiteljima i nastavnicima budući da je baziran na principima provođenja socijalno-emocionalnog učenja unutar redovnog kurikulumu. S obzirom na višestruke koristi poticanja razvoja socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina kod djece i adolescenata, očekuje se da će škole biti motivirane omogućiti svojim djelatnicima usavršavanje u ovom području. Također, očekuje se da će i sami polaznici biti motivirani upisati Program kako bi unaprijedili svoje kompetencije i vještine u poticanju pozitivnog razvoja, pružanja podrške, ali i zaštite mentalnog zdravlja djece i adolescenata.

2. Naziv programa

Službeni je naziv ovog programa cjeloživotnog učenja **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju**.

3. Nositelj i izvoditelj programa, voditelj programa

Nositelj i izvoditelj Programa je Filozofski fakultet u Osijeku, Lorenza Jägera 9.

Voditelj Programa je doc. dr. sc. Ana Kurtović.

Zamjenik voditelja je doc. dr. sc. Ana Babić Čikeš.

4. Ciljevi programa i ishodi učenja programa

Cilj programa **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** je podučiti polaznike znanjima i vještinama koje su potrebne za provedbu socijalno-emocionalnog učenja u odgoju i obrazovanju, odnosno za razvijanje socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina kod djece i adolescenata.

Opći ishodi učenja Programa:

- Prepoznati razvojne potrebe, emocije, kognicije i kapacitete suočavanja kod djece i adolescenata kroz različite situacije
- Odabrati primjerene postupke reagiranja u skladu s raspoloživim informacijama (od djeteta ili adolescenta, iz okoline, iz situacije)
- Koristiti vlastite socijalne i emocionalne kompetencije i vještine za poticanje razvoja istih kod djece i adolescenata

5. Uvjeti za upis programa, za napredovanje i za završetak programa

Program **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju** namijenjen je primarno osobama koje rade u sustavu odgoja i obrazovanja, ali ga mogu upisati sve osobe koje rade ili namjeravaju raditi s djecom i mladima. Prema tome, Program mogu upisati osobe koje su završile četverogodišnju srednju školu, studenti preddiplomskih i diplomskih studija koji žele unaprijediti svoja znanja i kompetencije za rad s djecom i adolescentima te naravno osobe koje imaju završen preddiplomski, diplomski, odnosno poslijediplomski studij, neovisno o usmjerenju. Osobe koje su nezaposlene, koje su studenti, odnosno sve osobe koje ne rade u sustavu odgoja i obrazovanja prijavi trebaju priložiti izjavu da su upoznati sa sadržajem i uvjetima Programa, te da su u mogućnosti izvesti praktične zadatke koji su definirani Programom (vidjeti dio 6, tablica – dio 1. 7. *Obveze polaznika*). Primjer izjave nalazi se u prilogu Elaborata.

Po završetku programa izdaje se potvrda o uspješnom završetku programa cjeloživotnog učenja. Potvrda koja se izdaje je pravokutnog oblika formata A4, tiska se na propisanom papiru i na hrvatskom jeziku, a sadrži opis programa i obveza polaznika te sljedeće elemente¹⁶:

- Naziv Republika Hrvatska i grb
- Puni naziv sastavnice: Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Osijek
- Naziv: POTVRDA
- Ime i prezime polaznika
- Datum, mjesto i država rođenja polaznika
- Naziv: **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju**
- Broj, mjesto i datum izdavanja potvrde
- Potpis Dekana i pečat Filozofskog fakulteta Osijek

6. Trajanje i izvedba programa

Program se izvodi kroz 66 sati nastave koja je raspoređena na 30 sati predavanja i 36 sati vježbi koje su u pravilu raspoređene unutar 11 tjedana.

Predviđene su dvije paralelne forme Programa; jedna za provođenje Programa u učionici i jedna za provođenje online Programa. Motivacija za online Program je omogućavanje usavršavanja polaznika koji su geografski udaljeni ili iz drugih razloga ne bi mogli redovito sudjelovati u nastavi. Na taj način, Program je dostupan širem profilu polaznika što povećava njegovu atraktivnost i učinkovitost. Obveze polaznika ekvivalentne su u obje forme Programa, a nastavne aktivnosti i zadaci online Programa prilagođene su na načine koji osiguravaju ostvarivanje istih ishoda učenja online Programom kao i Programom u učionici.

¹⁶ Sukladno čl. 15 Pravila za provedbu postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (pročišćeni tekst).

Predviđeno je provođenje obje forme Programa jednom godišnje (npr. u zimskom semestru forma u učionici, u ljetnom semestru online forma), ali će konačna izvedba ovisiti o profilu i broju polaznika zainteresiranih za jednu od dvije forme. Radi specifičnosti Programa, osiguravanja maksimalne kvalitete nastave i osiguravanja postizanja predviđenih ishoda učenja, kao i ujednačene aktivnosti pojedinih polaznika, forme programa će se izvoditi odvojeno (unutar iste skupine polaznika neće biti omogućeno formiranje kombinirane (online i učionica) skupine).

Sljedeća tablica donosi detaljan opis Programa.

Opće informacije		
Program cjeloživotnog učenja	Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju	
Nositelj programa	Doc. dr. sc. Ana Kurtović	
Izvođači programa	Doc. dr. sc. Ana Kurtović Doc. dr. sc. Ana Babić Čikeš Doc. dr. sc. Valerija Križanić Dr. sc. Gabrijele Vrdoljak, poslijedoktorandica Ivana Biljan, prof.	
Trajanje programa	66 nastavnih sati	
Način izvođenja nastave	Broj sati (P+V+S)	30+36+0

1. OPIS PROGRAMA
<i>1. 1. Ciljevi programa</i>
Cilj Programa je podučiti polaznike znanjima i vještinama koje su potrebne za provedbu socijalno-emocionalnog učenja u odgoju i obrazovanju, odnosno za razvijanje socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina kod djece i adolescenata
<i>1. 2. Uvjeti za upis programa</i>
Program je primarno namijenjen odgojiteljima i nastavnicima, ali ga mogu upisati sve osobe sa završenom četverogodišnjom srednjom školom koje žele unaprijediti svoje kompetencije rada s djecom i mladima, pod uvjetom da su u mogućnosti izvesti praktične zadatke određene Programom. Osobe koje su nezaposlene, studenti, odnosno sve osobe koje ne rade u sustavu odgoja i obrazovanja prijavi trebaju priložiti izjavu da su upoznati sa sadržajem i uvjetima Programa, te da su u mogućnosti samostalno organizirati izvođenje praktičnih zadataka koji su predviđeni Programom (vidjeti dio 6, tablica – dio 1. 7. <i>Obveze polaznika</i>). Primjer izjave nalazi se u prilogu Elaborata.
<i>1. 3. Očekivani ishodi učenja za program</i>
Nakon uspješno završenoga Programa polaznici će moći: <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati razvojne faze, potrebe i kapacitete djece i adolescenata kroz različita razvojna razdoblja, te prepoznati odstupanja od normativnog razvoja. - Prepoznati vlastite emocije i raspoloženja, odlučiti o primjerenom izražavanju emocija i načinima njihove regulacije - Prepoznati emocije i raspoloženja kod djece i adolescenata, primjerenom reagirati na njih, te na primjeren način podučiti dijete ili adolescenta o mogućim načinima nošenja s emocijom

- Prepoznati obrasce vlastitog mišljenja kroz različite situacije, njihov učinak na emocije i ponašanje, procijeniti njihovu realističnost i funkcionalnost te ih prilagoditi po potrebi
- Prepoznati obrasce mišljenja kod djece i adolescenata kroz različite situacije, primjereno reagirati na njih, te po potrebi pomoći djetetu ili adolescentu da prilagodi svoje mišljenje
- Prepoznati znakove (u ponašanju djeteta ili adolescenta) koji mogu upućivati na probleme mentalnog zdravlja
- Koristiti vlastite vještine za komunikaciju razumijevanja, podrške i poticanje razvoja karakternih snaga i vrlina kod djece i adolescenata
- Prepoznati i uvažavati individualne specifičnosti djece i adolescenata, te kreirati razredno ozračje i aktivnosti koje potiču međusobno poštivanje i uvažavanje
- Koristiti pozitivnu disciplinu i restituciju za uspostavljanje poticajnog i pozitivnog radnog okruženja u kojem se poštuju i uvažavaju perspektive i ciljevi pojedinaca, kao i zahtjevi okoline
- Pomagati djeci i adolescentima da steknu uvid u i koriste svoje metakognitivne procese u svrhu samoostvarenja, osobnog rasta i razvoja i samodiscipline.
- Demonstrirati, modelirati i direktno poučavati interpersonalne vještine djeci i adolescentima kroz različite situacije i kontekste
- Prepoznati i pravilno pripisati udio odgovornosti sebi ili drugima kroz različite situacije i za različite aspekte (emocije, ponašanje, ishod i sl.) te odlučiti o pravilnom postupanju.
- Pomagati djeci i adolescentima da prepoznaju i pravilno pripisuju odgovornost sebi i drugima kroz različite situacije te da odluče o pravilnom postupanju
- Podučavati i podržavati djecu i adolescente u koracima pri donošenju odluka i rješavanju problema
- Podučavati djecu etičkim i moralnim normama, te poticati razvoj empatije i prihvatanje različitosti u razredu i šire.
- Osmisliti aktivnosti i tehnike za razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina djece i adolescenata koje se mogu koristiti kao samostalne lekcije ili uključiti kao skriveni kurikulum.
- Provoditi aktivnosti i tehnike za razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina djece i adolescenata samostalno ili kao skriveni kurikulum.
- Prepoznati i koristiti institucionalne i resurse lokalne zajednice za poticanje socijalno-emocionalnog učenja.

1. 4. Sadržaj programa

1. Razvojna psihologija

- Suvremeni pogled na razvoj djeteta i temelji razvoja
- Teorija ekoloških sustava Uriea Bronfenbrennera
- Kognitivni razvoj od dojenačke dobi do adolescencije: klasične teorije kognitivnog razvoja (Piaget i Vigotski), suvremene spoznaje o kognitivnom razvoju u djetinjstvu i adolescenciji, kognitivna postignuća dojenačke dobi i najranijeg djetinjstva, ranog i srednjeg djetinjstva te adolescencije
- Moralni razvoj
- Emocionalni razvoj: definicija i funkcija emocija, razvoj sposobnosti emocionalne inteligencije i empatije, temperament, privrženost, Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja
- Samopojmanje i socijalno razumijevanje: razvoj pojma o sebi, samopoštovanja, identiteta, sposobnosti zauzimanja perspektive drugoga te rodni uloga i rodnog identiteta
- Razvojne potrebe djece u pojedinim razvojnim razdobljima

2. Svijest o sebi i samoupravljanje

- Karakterne snage i vrline
- Samoregulacija: definicija, važnost, razvoj, facilitirajući i inhibirajući čimbenici
- Afektivna stanja: osjećaji kao dio emocija i raspoloženja

- Emocije: prepoznavanje, imenovanje i izražavanje; uzroci; aspekti emocija; strategije regulacije i njihove implikacije; emocije kao smjernice za rješavanje problema i djelovanje
- Raspoloženja: prepoznavanje i imenovanje; dinamika raspoloženja; efekti raspoloženja na motivaciju, kognitivne procese i kapacitete za doživljavanje različitih emocija; raspoloženje i samoregulacija; učinci namjernih aktivnosti (bihevioralnih, kognitivnih i konativnih).
- Samopercepcija: samopoštovanje, samopouzdanje, samoeфикаsnost, samokompetentnost, atribucijski stil
- Regulacija mišljenja: realistično viđenje sebe, svijeta, drugih ljudi i budućnosti, optimizam/pesimizam
- Upravljanje stresom: vanjski i unutarnji izvori stresa, procjena prijetnje i kapaciteta suočavanja, znakovi stresa, kapaciteti za suočavanje sa stresom kod djece i adolescenata, strategije i vještine suočavanja sa stresom
- Mentalno zdravlje djece i adolescenata: internalizirani i eksternalizirani problemi i poremećaji, rizični i zaštitni čimbenici, intervencije usmjerene na dijete ili adolescenta, intervencije usmjerene na okolinu.
- Individualne razlike među učenicima: inteligencija, osobine ličnosti, kreativnost
- Akademske ciljevi - usmjerenost na savladavanje kompetencija nasuprot usmjerenosti na demonstriranje kompetencija
- Dubinske i površinske strategije učenja
- Metakognicija: svijest o znanjima i strategijama potrebnim pri učenju, regulacija kognicije (planiranje, praćenje i evaluacija procesa učenja)
- Akademske emocije - učinak emocija na strategije učenja i dostupnost kognitivnih resursa
- Osnaživanje djece u školskom kontekstu – pozitivna disciplina i restitucija

3. Interpersonalne vještine

- Važnost pozitivnih odnosa, socijalnih nagrada i primjerene uzajamnosti u odnosima kod i s djecom i adolescentima
- Socijalne vještine
- Komunikacijske vještine
- Asertivnost, odolijevanje pritiscima i napadima
- Pregovaranje i rješavanje sukoba
- Kompeticija i suradnja
- Traženje i pružanje pomoći i podrške
- Rješavanje problema u interpersonalnom kontekstu

4. Socijalna svijest

- Odgovornost za sebe: po pitanju sigurnosti, zdravlja, odluka i ponašanja; subjektivna i psihološka dobrobit osobe
- Odgovorno donošenje odluka
- Socijalna odgovornost: etičke i moralne norme; društvena dobrobit osobe; prepoznavanje afektivnih stanja druge osobe, empatija i djelotvorno postupanje u odnosima
- Stavovi i predrasude: razvoj stavova i predrasuda, diskriminacija, poticanje tolerancije različitosti u razrednom okruženju

5. Organizacijski i institucionalni aspekti socio-emocionalnog učenja: školska klima, vodstvo, pravni okvir, primjeri dobre prakse

6. Uloga lokalne zajednice u promicanju socio-emocionalnog učenja: pravni okvir, primjeri dobre prakse							
1. 5. Vrste izvođenja nastave		☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu (pri provedbi online forme Programa) ☐ terenska nastava			☒ samostalni zadatci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo _____		
1. 6. Komentari							
1. 7. Obveze polaznika							
<p>Polaznici su obavezni redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u nastavi, redovito rješavati zadatke na nastavi i u obliku domaćih zadaća te provesti samostalnu praktičnu aktivnost. Samostalna praktična aktivnost podrazumijeva planiranje i provedbu aktivnosti (1 nastavni sat) usmjerene na razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina s grupom djece ili adolescenata. Provođenje samostalne praktične aktivnosti odgovornost je polaznika. Ukoliko polaznik trenutno ne radi na radnom mjestu koje podrazumijeva rad s djecom i adolescentima, dužan je samostalno osigurati provedbu samostalne aktivnosti (primjerice gostovanjem na nastavi, u sklopu projekta, u nevladinoj organizaciji). Nakon provedene samostalne aktivnosti, polaznici trebaju podnijeti izvješće o provedenoj aktivnosti zajedno s evaluacijama djece ili adolescenata koji su sudjelovali u aktivnosti.</p>							
1. 8. Praćenje rada studenata							
Pohađanje nastave	x	Aktivnost u nastavi	x	Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pisani ispit	x			Esej	x	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	x	Referat		Praktični rad	x
Portfolio							
1. 9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada polaznika tijekom nastave i na završnom ispitu							
Elementi vrednovanja i ocjenjivanja: 30% završni ispit, 30% zadaci na nastavi i domaće zadaće, 30% samostalna praktična aktivnost, 10% aktivnost na nastavi.							
1. 10. Obvezatna literatura (u trenutku prijave prijedloga programa cjeloživotnog učenja)							
1. Berk, L.E. (2015). Dječja razvojna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Miljković, D. i Rijavec, M. (1997). Razgovori sa zrcalom: Psihologija samopouzdanja Zagreb: IEP 3. Miljković, D. i Rijavec, M. (2017). Bolje biti vjetar nego list: Psihologija dječjeg samopouzdanja. Zagreb: IEP 4. Seligman, M. (2005). Optimistično dijete. Zagreb: IEP. 5. Sorić, I. (2014). Samoregulacija učenja. Jastrebarsko: Naklada Slap							
1. 11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga programa cjeloživotnog učenja)							
1. Berk, L. (2005). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Duran, M. (2003). Dijete i igra. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Brajša-Žganec, A. (2003). Dijete i obitelj: Emocionalni i socijalni razvoj. Jastrebarsko: Naklada Slap.							

4. Haynes, N- M., Ben-Avie, M., Ensign, J. i Cohen, J. (2003). *How Social and Emotional Development Add Up: Getting Results in Math and Science Education*. New York: Teachers College Press
5. Juul, J. (2017). *Vaše kompetentno dijete*. Zagreb: Naklada OceanMore
6. Lacković-Grgin, K. (1999). *Samopoimanje mladih*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
7. Miljković, D. i Rijavec, M. (2015). *Positivna disciplina u razredu: Priručnik za preživljavanje u razredu*. Zagreb: IEP
8. Miljković, D., Rijavec, M., Miljević-Ridički, R., Vlahović-Štetić, V., Vizek-Vidović, V. i Zarevski, P. (2000). *Učitelji za učitelje: Primjeri provedbe načela Aktivne/efikasne škole*. Zagreb: IEP.
9. Nietzel, M. T., Bernstein, D. A. i Milich, R. (2001). *Dječja klinička psihologija*. U: *Uvod u kliničku psihologiju* (str. 365-413). Jastrebarsko: Naklada Slap.
10. Pasi, R. J. i Cohen, J. (2001). *Higher Expectations: Promoting Social Emotional Learning and Academic Achievement in Your School*. New York: Teachers College Press
11. Rijavec M., Miljković, D., Brdar, I.. (2008). *Positivna psihologija*. Zagreb: IEP.
12. Seligman, M. (2006). *Naučeni optimizam*. Zagreb: IEP.
13. Vasta, R., Haith, M.M., i Miller, S.A., (2000). *Dječja psihologija: moderna znanost*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
14. Vizek-Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V. i Miljković, D. (2014). *Psihologija obrazovanja*. Zagreb: IEP.
15. Woolfolk, A. (2016). *Edukacijska psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
16. Zins, J. E., Weissberg, R. P., Wang, M. C. i Walberg, H. J. (2004). *Building Academic Success on Social and Emotional Learning: What Does the Research Say?* New York: Teachers College Press

1. 12. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Kvaliteta i uspješnost Programa pratit će se anketom o kvaliteti nastave, kao i praćenjem aktivnosti na nastavi i pohađanja nastave. Podatci će se sustavno prikupljati, analizirati i koristiti za poboljšanje Programa. Također, jedan od vidova praćenja kvalitete biti će i evaluacija korisnika završne praktične aktivnosti polaznika (npr. evaluacija radionice provedene sa učenicima). Dugoročno praćenje ishoda provodit će se na godišnjoj razini (anketom koja će se slati bivšim polaznicima na njihove adrese), počevši od godine dana nakon završetka prvog ciklusa.

2. POVEZIVANJE ISHODA UČENJA, NASTAVNIH METODA I PROCJENA ISHODA UČENJA

2. 1. Nastavna aktivnost	2. 2. Aktivnost polaznika	2. 3. Ishod učenja	2. 4 Metoda procjene
Predavanje Ilustracija Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Proučavanje literature Rad na primjeru	Prepoznati razvojne faze, potrebe i kapacitete djece i adolescenata kroz različita razvojna razdoblja, te prepoznati odstupanja od normativnog razvoja.	Aktivnost na nastavi Pismeni uraci
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na sebi Uvježbavanje tehnika	Prepoznati vlastite emocije i raspoloženja, odlučiti o primjerenom izražavanju emocija i načinima njihove regulacije	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad	Prepoznati emocije i raspoloženja kod djece i adolescenata, primjereno	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci

Rasprava	Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	reagirati na njih, te na primjeren način podučiti dijete ili adolescenta o mogućim načinima nošenja s emocijom	Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na sebi Uvježbavanje tehnika	Prepoznati obrasce vlastitog mišljenja kroz različite situacije, njihov učinak na emocije i ponašanje, procijeniti njihovu realističnost i funkcionalnost te ih prilagoditi po potrebi	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Prepoznati obrasce mišljenja kod djece i adolescenata kroz različite situacije, primjereno reagirati na njih, te po potrebi pomoći djetetu ili adolescentu da prilagodi svoje mišljenje	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Proučavanje literature Rad na primjeru	Prepoznati znakove (u ponašanju djeteta ili adolescenta) koji mogu upućivati na probleme mentalnog zdravlja	Aktivnost na nastavi Pismeni uraci
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Koristiti vlastite vještine za komunikaciju razumijevanja, podrške i poticanje razvoja karakternih snaga i vrlina kod djece i adolescenata	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Prepoznati i uvažavati individualne specifičnosti djece i adolescenata, te kreirati razredno ozračje i aktivnosti koje potiče međusobno poštivanje i uvažavanje	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Koristiti pozitivnu disciplinu i restituciju za uspostavljanje poticajnog i pozitivnog radnog okruženja u kojem se poštuju i uvažavaju perspektive i ciljevi pojedinaca, kao i zahtjevi okoline	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru	Pomagati djeci i adolescentima da steknu	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća

Demonstracija tehnika Rasprava	Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	uvid u i koriste svoje metakognitivne procese u svrhu samoostvarenja, osobnog rasta i razvoja i samodiscipline.	Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Demonstrirati, modelirati i direktno poučavati interpersonalne vještine djeci i adolescentima kroz različite situacije i kontekste	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na sebi Uvježbavanje tehnika	Prepoznati i pravilno pripisati udio odgovornosti sebi ili drugima kroz različite situacije i za različite aspekte (emocije, ponašanje, ishod i sl.) te odlučiti o pravilnom postupanju.	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Pomagati djeci i adolescentima da prepoznaju i pravilno pripišu odgovornost sebi i drugima kroz različite situacije te da odluče o pravilnom postupanju	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Podučavati i podržavati djecu i adolescente u koracima pri donošenju odluka i rješavanju problema	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Podučavati djecu etičkim i moralnim normama, te poticati razvoj empatije i prihvaćanje različitosti u razredu i šire.	Aktivnost na nastavi Domaća zadaća Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Osmisliti aktivnosti i tehnike za razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina djece i adolescenata koje se mogu koristiti kao samostalne lekcije ili uključiti kao skriveni kurikulum.	Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)

Predavanje Ilustracija Demonstracija tehnika Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Rad na primjeru Grupni rad Uvježbavanje tehnika Igranje uloga Samostalna praktična aktivnost	Provoditi aktivnosti i tehnike za razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija i vještina djece i adolescenata samostalno ili kao skriveni kurikulum.	Pismeni uraci Samostalna praktična aktivnost (plan, izvješće i evaluacija)
Predavanje Ilustracija Rasprava	Sudjelovanje u raspravi Proučavanje literature Rad na primjeru	Prepoznati i koristiti institucionalne i resurse lokalne zajednice za poticanje socijalno-emocionalnog učenja.	Aktivnost na nastavi Pismeni uraci

7. Kadrovski uvjeti

Nastavu izvode nastavnici Odsjeka psihologiju Filozofskoga fakulteta Osijek i vanjska suradnica (Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek), uz povremene goste predavače (predstavnici lokalne zajednice, kolege iz prakse).

1. doc. dr. sc. Ana Babić Čikeš (Filozofski fakultet Osijek, Odsjek za psihologiju)
2. doc. dr. sc. Valerija Križanić (Filozofski fakultet Osijek, Odsjek za psihologiju)
3. doc. dr. sc. Ana Kurtović (Filozofski fakultet Osijek, Odsjek za psihologiju)
4. dr. sc. Gabrijela Vrdoljak, poslijedoktorandica (Filozofski fakultet Osijek, Odsjek za psihologiju)
5. Ivana Biljan (Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek)

Nastavnici Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta se dugi niz godina, u svom znanstvenom, nastavnom i stručnom radu, bave se razvojnom psihologijom, kliničkom psihologijom, emocijama i motivacijom, psihologijom odgoja i obrazovanja. U nastavnom radu podučavaju studente psihologija kolegije koji su relevantni za ovaj Program.

- Uvod u razvojnu psihologiju
- Psihologija adolescencije
- Kompetentno roditeljstvo
- Psihološko savjetovanje
- Subjektivna dobrobit
- Emocije i motivacija
- Vještine samoregulacije u akademskom okruženju
- Komunikacijske vještine
- Psihologija osoba s posebnim potrebama
- Psihodijagnostika 1
- Tretmani psihičkih poremećaja
- Psihologija obrazovanja 1
- Psihologija obrazovanja 2
- Psihologija odgoja i obrazovanja (nastavnički smjerovi)

Osim svog znanstvenog i nastavnog iskustva, nastavnice Odsjeka za psihologiju rade i u Psihološkom savjetovalištu za studente Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, sudjelovali su u raznim projektima umjerenim na razvoj pozitivnih potencijala mladih i prevenciju (primjerice *Positive Youth Development Cross-National Project, Unaprjeđenje položaja djece Roma u odgoju i obrazovanju u Baranji (RO-ufos-luna-MI), Odrednice individualnih razlika i intraindividualnih promjena u mjerama emocionalnih sposobnosti i srodnih atributa ličnosti, Ličnost, emocije i socijalni procesi kao odrednice zdravstvenih ishoda* i dr.). Uz sudjelovanje na projektima, održale su niz radionica i predavanja za različite profile korisnika (učenike, učitelje, odgojitelje, stručne suradnike, roditelje i dr.) na različite teme vezane uz pozitivan razvoj mladih, prevenciju i unaprjeđenje vještina (primjerice Komunikacija s djecom, Psihičke teškoće u dječjoj i adolescentnoj dobi, Emocionalna spremnost za školu, Razvoj emocionalne inteligencije u predškolskoj dobi, Kako potaknuti razvoj emocionalne inteligencije kod djece, Možemo li odgajati otporno dijete za promjenjivo sutra?, Tko je danas raspoložen za uspjeh?, Motivacija nastavnika i učenika i sl.)

Ivana Biljan, prof., predstojnica je Podružnice Osijek Agencije za odgoj i obrazovanje te viša savjetnica za stručne suradnike pedagoge. Osim toga, ima široko iskustvo rada kao pedagog u školi i sudjelovanja u radnim skupinama i timovima za izradu preventivnih programa (primjerice voditeljica Stručne radne skupine za izradu *Minimalnih standarda prevencije ovisnosti za djecu predškolske i školske dobi*, kao članica Nacionalnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad ženama sudjelovala je u izradi *Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece*, te je bila članica radne skupine za izradu izmjena i dopuna *Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji*), kao i projektima usmjerenim na dobrobit učenika (primjerice *Borba protiv ovisnosti o duhanskim proizvodima, alkoholu i drogama* i *Prevenција nasilja u mladenačkim vezama*). Također, ima iskustva u izvođenju nastave na fakultetskoj razini (radila kao vanjski suradnik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku na kolegijima Socijalna pedagogija, Opća pedagogija i Alternativne škole). Svojim kompetencijama i iskustvom dati će jedinstveni doprinos izvođenju nastave iz tema Organizacijski i institucionalni aspekti socijalno-emocionalnog učenja kao i Uloga lokalne zajednice u promicanju socijalno-emocionalnog učenja (vidjeti dio 6, tablica – dio 1.4. *Sadržaj programa*).

U izvođenju nastave će, povremeno, sudjelovati i gosti predavači – predstavnici lokalne zajednice koji će svojim kompetencijama i iskustvom pridonijeti kvaliteti nastave iz tema Organizacijski i institucionalni aspekti socijalno-emocionalnog učenja kao i Uloga lokalne zajednice u promicanju socijalno-emocionalnog učenja (iskazi interesa u prilogu).

8. Prostor i oprema

Program (učionički) izvoditi će se u prostorima Filozofskog fakulteta u Osijeku koji je opremljen suvremenom edukacijsko-didaktičkom opremom. Online Program moguć je zahvaljujući Uredu za informatiku Filozofskog fakulteta koji raspolaže potrebnim znanjima i infrastrukturom (informatička oprema i poslužitelj) te može osigurati uspješnu provedbu online nastave. Trenutno je u uporabi je CARNetov sustav za učenje na daljinu Loomen koji je nadograđen novim modulom, videokonferencijskim alatom BigBlueButton. Riječ je o alatu otvorenog koda koji omogućava web komunikaciju i suradnju korisnika unutar sustava Loomen a ima odlike stolnih videokonferencija.

Polaznici se uključuju u nastavu putem sustava učenja na daljinu preko Moodlea.¹⁷ Ovaj model izvođenja nastave ima odličnu primjenu i visoku kvalitetu izvedbe (na temelju evaluacija polaznika) u sklopu izvođenja online nastave Pedagoško-psihološko-metodičko-didaktičke izobrazbe na Filozofskom fakultetu Osijek.

Za administraciju i logistiku zadužen je voditelj/zamjenik voditelja Programa, dok će administrativnu podršku pružati nenastavno osoblje Fakulteta.

9. Studija izvodljivosti

Minimalan broj polaznika je 20, a maksimalan 30.

Izvedba Programa financira se iz uplata polaznika, a izračunava se s obzirom na broj sati nastave uz uzimanje u obzir broja polaznika po skupini.

Procjena ukupnih troškova za izvedbu Programa izračunata na bazi 20 polaznika nalazi se u tablici u nastavku.

R. br.	Prihod/rashod	Iznos
1.	PRIHODI POSLOVANJA	
1. 1.	Prihod od školarina	60.000,00 kn
2.	RASHODI POSLOVANJA	
2.1.	Unapređenje djelatnosti Fakulteta (40 %)	24.000,00 kn
2.2.	Fond za razvoj Sveučilišta u Osijeku (1 %)	600,00 kn
2.3.	Honorari izvoditeljima	35.400,00 kn
3.	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	60.000,00 kn
4.	UKUPNI RASHODI I IZDATCI	60.000,00 kn
5.	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA	0,00 kn

Cijena za polaznike iznosi:

- 3.000,00 kn

Cijena pokriva troškove izvođenja nastave i provedbe ispita, troškove institucije i troškove izdavanja potvrde po uspješnom završetku Programa.

¹⁷ http://www.carnet.hr/novosti/novosti?news_hk=10338&news_id=2975&mshow=89791#mod_news

10. Način praćenja kvalitete i uspješnosti programa

Kvaliteta i uspješnost Programa pratit će se anketom o kvaliteti nastave, kao i praćenjem aktivnosti polaznika na nastavi i pohađanja nastave. Podatci će se sustavno prikupljati, analizirati i koristiti za poboljšanje Programa. Također, jedan od vidova praćenja kvalitete biti će i evaluacija korisnika završne praktične aktivnosti polaznika (evaluacija radionice provedene sa učenicima). Nadalje, s obzirom da je cilj Programa opremiti polaznike znanjima, kompetencijama i vještinama za provođenje socio-emocionalnog učenja, usklađenost ishoda Programa s potrebama rada pratiti će se svake godine (anketom koja će se slati bivšim polaznicima na njihove adrese). Cilj ovakvog praćenja je ispitivanje dugoročne održivosti ishoda učenja i primjenjivosti stečenih kompetencija u odgoju i obrazovanju. Informacije dobivene takvim praćenjem koristiti će se za unaprjeđenje ovog Programa, ali i osmišljavanje daljnjih intervencija potrebnih za uspješno uvođenje/provođenje programa socijalno-emocionalnog učenja u odgojnim i obrazovnim institucijama.

11. Prilozi

11. 1. Životopisi nastavnika koji sudjeluju u izvedbi programa

Ime i prezime nastavnika	Ana Babić Čikeš
Program cjeloživotnog učenja	Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju
Matični broj istraživača	275441
E-mail	ababic@ffos.hr
Web stranica	http://www.ffos.unios.hr/cv/144/psihologija/ana-babic-cikes
Naziv ustanove u kojoj je zaposlen	Filozofski fakultet, Osijek
Zvanje nositelja kolegija	docent
Datum zadnjeg izbora u zvanje	24.05.2018.
Kratki životopis	
<p>Ana Babić Čikeš je rođena 26. kolovoza 1979. g. u Splitu. Osnovnu i srednju školu završila je u Đakovu. Studij psihologije pohađala je na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je i diplomirala 2004. g. Nakon dvije godine rada u osnovnim školama na radnim mjestima stručnog suradnika psihologa, 2005. g. zaposlila se na Filozofskom fakultetu u Osijeku gdje predaje kolegije iz područja razvojne psihologije i psihološko savjetovanje. Doktorsku disertaciju obranila je 2013. g. pod mentorstvom prof. dr. sc. Vesne Buško na temu "Razvoj emocionalne inteligencije u ranoj adolescenciji". Završila je osnovnu i naprednu edukaciju za vođenje psiholoških kriznih intervencija te je član Tima za psihološke krizne intervencije pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Završila III. stupanj edukacije iz kognitivno-bihevioralnih terapija te je aktivna je u Psihološkom savjetovalištu za studente Filozofskog fakulteta. Područja stručnog interesa su psihološko savjetovanje i psihoterapija te primjena znanstvenih spoznaja o različitim aspektima razvoja djece i adolescenata u zaštiti mentalnog zdravlja i poboljšanju kvalitete života. Područja znanstvenog interesa su razvoj i uloga emocionalne inteligencije u različitim životnim razdobljima te zaštita mentalnog zdravlja.</p>	
Popis radova u posljednjih pet godina	
<ol style="list-style-type: none">1. Babić Čikeš, A., Šincek, D. i Marić, D. (2018). Emotional intelligence and marital quality: Dyadic data on Croatian sample. <i>Studia psychologica</i>, 60(2), 108-122.2. Labak, I., Babić Čikeš, A. i Pale, P. (2017). Student perception: How does a favorite teacher behave?. <i>Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja</i>, LXII(2), 35-48.3. Kričkić, D., Šincek, D., & Babić Čikeš, A. (2017). Sexting, cyber-violence and sexually risky behaviour among college students. <i>Kriminologija & socijalna integracija: časopis za kriminologiju, penologiju i poremećaje u ponašanju</i>, 2, 15-28.4. Mikac, U., Buško, V., Ivanović, M. i Babić Čikeš, A. (2017). Development and empirical evaluation of a new empathy questionnaire for early adolescents. <i>Review of psychology</i>, 24(1-2), 3-13.	

5. Babić Čikeš, A. (2017). Emocionalna inteligencija i agresivno ponašanje u djetinjstvu i adolescenciji- pregled istraživanja. *Psihološke teme*, 26(2), 283-308.
6. Tomašić Humer, J., Babić Čikeš, A., & Šincek, D. (2016). Does Joint Physical Activity in Mother-Child Pairs contribute to Child's Quality of Life? *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*. LXII(2), 79-90.
7. Babić Čikeš, A., Tomašić Humer, J., & Šincek, D. (2015). Physical Activity and Quality of Life of Mothers of Preschool Children. *Collegium antropologicum. Supplement*. 39(2), 419-426.
8. Babić Čikeš, A. i Buško, V. (2015). Emocionalna inteligencija u ranoj adolescenciji: Korelati sposobnosti upravljanja emocijama i predikcija školskog uspjeha. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*, 2(1), 21-45.
9. Milić, J., Kvolik, A., Ivković, M., Babić Čikeš, A., Labak, I., Benšić, M., Ilakovac, V., Ništ, M., Zibar, L., & Heffer, M. (2014). Are There Differences in Students School Success, Biorhythm, and Daytime Sleepiness Depending on Their School Starting Times?. *Collegium Antropologicum*, 38(3), 889-894.
10. Grgić, N., Babić Čikeš, A. i Ručević, S. (2014). Emocionalna inteligencija, agresivno i prosocijalno ponašanje učenika rane adolescentske dobi. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 60(32), 43-60.
11. Buško, V., & Babić Čikeš, A. (2013). Emotional intelligence in early adolescence: Validation data based on peer ratings and an objective ability-based test. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 2(5), 54-62.

Ime i prezime nastavnika	Valerija Križanić
Program cjeloživotnog učenja	Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju
Matični broj istraživača	277500
E-mail	vkrizanic@ffos.hr
Web stranica	http://www.ffos.unios.hr/cv/145/psihologija/valerija-krizanic
Naziv ustanove u kojoj je zaposlen	Filozofski fakultet, Osijek
Zvanje nositelja kolegija	docent
Datum zadnjeg izbora u zvanje	27.04.2016.
Kratki životopis	
<p>Valerija Križanić je rođena u Osijeku 1979., gdje je završila osnovnu i srednju školu. 1998. je upisala studij psihologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. 2002. dobiva dekanovu nagradu za rad "Integracija djece s teškoćama u razvoju u redovnu školu-studija slučaja iz područja mentalne retardacije", a 2003. rektorovu nagradu za rad "Motivacija i ciljne orijentacije-povezanost s odgađanjem, ispitnom anksioznošću i školskim uspjehom". Diplomirala je 2005. a doktorirala 2013. na Odsjeku za psihologiju u Zagrebu. Od 2005. radi na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, a od 2016. kao docent na Odsjeku za psihologiju predaje kolegije Emocije i motivacija, Subjektivna dobrobit, Evolucijska psihologija i Vještine samoregulacije u akademskom okruženju. Područje interesa obuhvaća i pozitivnu psihologiju, samoregulaciju i otpornost. Sudjeluje u nizu dodatnih edukacija (od novijih: Emocionalno fokusirana terapija; „Start the Change“, Udruga za rad s mladima Breza). Suraduje s udrugom "ISKRA</p>	

waldorfska inicijativa", a 2018. sudjeluje u programu "Akademija za roditelje" održavanjem radionice "Možemo li odgajati otporno dijete za promjenjivo sutra?".

Popis radova u posljednjih pet godina

1. Križanić, V. (2013). *Temperament i odnos pozitivnih i negativnih temeljnih afekata u kontekstu dinamičkog modela afekta*. Neobjavljeni doktorski rad. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
2. Križanić, V., Kardum, I. i Knezović, Z. (2014). Stres u svakodnevnom životu i temeljni afekt: provjera dinamičkoga modela afekta. *Društvena istraživanja*, 23(3), 469-488.
3. Maurović, I., Križanić, V. i Klasić, P. (2014). Od rizika do sreće: otpornost adolescenata u odgojnim ustanovama. *Kriminologija & socijalna integracija: časopis za kriminologiju, penologiju i poremećaje u ponašanju*, 22(2), 1-24.
4. Križanić, V. (2015). Situacijske i osobinske odrednice doživljaja zanesenosti u svakodnevnom životu. *Psihologijske teme*, 24(2), 325-346.
5. Križanić, V., Greblo, Z. i Knezović, Z. (2015). Mjere osjetljivosti bihevioralnoga inhibicijskog i aktivacijskoga sustava kao prediktori dimenzija petofaktorskoga modela ličnosti. *Psihologijske teme*, 24(2), 305-324.
6. Marković, G., Šarabon, N., Greblo, Z. i Križanić, V. (2015). Effects of feedback-based balance and core resistance training vs. Pilates training on balance and muscle function in older women: a randomized-controlled trial. *Archives of gerontology and geriatrics*, 61(2), 117-123.
7. Križanić, V. i Krupić, D. (2015). Implementing Reinforcement sensitivity theory in predicting specific affective states in daily life. U A. Antonietti i sur. (Ur.), *Psychology and Psychiatry, Sociology and Healthcare, Education Conference Proceedings Volume I* (str. 93-100). Sofija: SGEM International Multidisciplinary Scientific Conference on Social Sciences and Arts.
8. Križanić, V. i Krupić, D. (2016). Kada nam je dosadno? Studija uzorkovanja doživljaja. *Primenjena psihologija*, 9(1), 5-22.
9. Krupić, D., Križanić, V. i Corr, P. J. (2016). Personality and defensive behaviour : A factor analytic approach to threat scenario choices. *Personality and individual differences*, 94, 303-308.
10. Krupić, D., Corr, P. J., Ručević, S., Križanić, V. i Gračanin, A. (2016). Five reinforcement sensitivity theory (RST) of personality questionnaires: Comparison, validity and generalization. *Personality and individual differences*, 97, 13-19.
11. Greblo Jurakić, Z., Križanić, V., Šarabon, N. i Marković, G. (2017). Effects of feedback-based balance and core resistance training vs. Pilates training on cognitive functions in older women with mild cognitive impairment: A pilot randomized-controlled trial. *Aging clinical and experimental research*, 29(6), 1295-1298.

Ime i prezime nastavnika	Ana Kurtović
Program cjeloživotnog učenja	Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju
Matični broj istraživača	275452
E-mail	akurtovi@ffos.hr
Web stranica	http://www.ffos.unios.hr/cv/69/psihologija/ana-kurtovic
Naziv ustanove u kojoj je zaposlen	Filozofski fakultet, Osijek
Zvanje nositelja kolegija	docent

Datum zadnjeg izbora u zvanje	23.01.2014.
Kratki životopis	
<p>Ana Kurtović rođena je u Osijeku 1978. godine, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Diplomirala je 2002. godine na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, a magistrirala (2006.) i doktorirala (2010.) na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Završila je i niz dodatnih edukacija (edukacija volontera za rad na Telefonu za psihološku pomoć, edukacija iz nedirektivnog psihološkog savjetovanja, edukacija iz Kognitivno-bihevioralne psihoterapije (3. stupanj), edukacija za CAP (Child Assault Prevention) program prevencije zlostavljanja djece; Napredna edukacija za Minnesota multifazični inventar ličnosti MMPI-2). Od prosinca 2003. godine zaposlena je na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, gdje predaje kolegije iz područja kliničke psihologije, psihologije invaliditeta i komunikacijskih vještina. Područje interesa joj je klinička psihologija, psihoterapija i savjetovanje te rizični i zaštitni čimbenici mentalnog zdravlja. Članica je niza strukovnih udruženja (Hrvatska psihološka komoru, Hrvatsko psihološko društvo, Društvo psihologa Osijek, Sunce – društvo za psihološku pomoć, HUBIKOT - Hrvatsko udruženje za bihevioralno kognitivne terapije). Radi kao savjetovatelj u Psihološkom savjetovalištu za studente Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.</p>	
Popis radova u posljednjih pet godina	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kurtović, A. (2013). Odnos perfekcionizma i socijalne podrške s anksioznošću i depresivnošću kod studenata. <i>Medica Jadertina</i>, 43(4), 189-200. 2. Kurtović, A. i Svalina, N. (2016). Neke determinante stavova prema osobama sa psihičkim poremećajima. <i>Mostariensia</i>, 20(1), 21-39. 3. Kurtović, A. i Baborac, J. (2017). Perfekcionizam i samoefikasnost kao prediktori ispitne anksioznosti kod studenata. <i>Primenjena psihologija</i>, 10(2), 147-163. doi: 10.19090/pp.2017.2.147-163 4. Kurtović, A. i Ivančić, H. (2017). Predictors of depression and life satisfaction in visually impaired people. <i>Disability and rehabilitation</i>, online first, 1 – 12. doi: 10.1080/09638288.2017.1417497 5. Kurtović, A. i Živković K. (2018). The Role of Parental Acceptance and Rejection, Trait Anxiety and Coping with Adolescent Depression. <i>Ceskoslovenská psychologie</i>, 62(1), 32 – 46. 6. Kurtović, A., Vuković, I. i Gajić, M. (2017). The effect of locus of control on university students' mental health: possible mediation through self-esteem and coping. <i>The journal of psychology: Interdisciplinary and Applied</i>. 152(6), 341 - 357 doi: 10.1080/00223980.2018.1463962 7. Vrdoljak, G., Lovaković, I. i Kurtović, A. (2018). Osobine ličnosti, ciljne orijentacije i školski uspjeh. <i>Primenjena psihologija</i>, 11(3), 325 – 344. doi: 10.19090/pp.2018.3.325-344 8. Kurtović, A. (u tisku). Prevalence of adjustment problems in university students: effects of gender and change of residence. <i>International Journal of Education and Psychology in the Community</i> 	
Ime i prezime nastavnika	Gabrijela Vrdoljak
Program cjeloživotnog učenja	Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju
Matični broj istraživača	309345
E-mail	gpiri@ffos.hr
Web stranica	http://www.ffos.unios.hr/cv/150/psihologija/gabrijela-vrdoljak
Naziv ustanove u kojoj je zaposlen	Filozofski fakultet, Osijek
Zvanje nositelja kolegija	poslijedoktorandica
Datum zadnjeg izbora u zvanje	10.07.2015.

Kratki životopis

Gabrijela Vrdoljak rođena je u Osijeku gdje je završila osnovnu školu i srednju jezičnu gimnaziju. Diplomirala je 2007. godine, a 2015. godine doktorirala na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Završila je i niz dodatnih edukacija, uglavnom u području psihologije obrazovanja (edukacija iz područja: Dramski pristup kao metoda izbora u radu s djecom i mladima, NTC metoda učenja, Poučavanje usmjereno na studenta). Provodila je i radionice u osječkim osnovnim školama na temu: *Kako olakšati učenje?* Od listopada 2008. godine zaposlena je na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, gdje predaje kolegije iz područja psihologije odgoja i obrazovanja studentima psihologije, pedagogije, te studentima nastavničkog usmjerenja. Područje interesa joj je psihologija obrazovanja, kognitivna psihologija te motivacija. Suradnica je na međunarodnom projektu *The Positive Youth Development cross-national project* (Pozitivne razvojne karakteristike mladih iz kroskulturalne perspektive), te na projektu: *Stavovi i ponašanja klijenata: Uloga (ne)pravednosti u akademskom kontekstu* (IZIP-2016). Članica je Hrvatske psihološke komore i Hrvatskog psihološkog društva.

Popis radova u posljednjih pet godina

1. Velki, T. i Vrdoljak, G. (2013). Uloga nekih vršnjačkih i školskih varijabli u predviđanju vršnjačkog nasilnog ponašanja. *Društvena istraživanja*. 22(1),101-120.
2. Kristek, M., Velki, T., Vrdoljak, G. i Jakopec, A. (2013). Proactivity and learning approaches in students. *Sodobni pristupi poučavanja prihajajućih generacija – Modern Approaches to Teaching Coming Generation*. Orel, M. (ur.). Ljubljana: EDUvision, 17-23.
3. Vrdoljak, G., Kristek, M., Jakopec, A. i Zarevski, P. (2014). Provjera modela predviđanja akademskog postignuća studenata: uloga proaktivnosti i pristupa učenju. *Suvremena psihologija*. 17(2), 125-136.
4. Vrdoljak, G. i Velki, T. (2016). Personality traits, goal orientations and learning strategies. *Be Mindful, Teach Mindfully, Teach Mindfulness*. Orel, M. (ur.). Ljubljana: EDUvision, 53-66.
5. Vrdoljak, G. (2016). Važnost strategija učenja za uspjeh u fizici kod srednjoškolaca. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 42(2), 69-78.
6. Miškulin N. i Vrdoljak G. (2017). Predicting Academic Achievement Based on Goal Orientations and Study Approaches. *Croatian Journal of Education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 19(3), 919-946.
7. Vrdoljak, G. i Vlahović-Štetić V. (2018). Odnos ciljeva postignuća, strategija učenja i ocjena u srednjoškolskoj nastavi fizike. *Psihologijske teme*. 27 (2), 141-157.
8. Vrdoljak, G., Lovaković, I. i Kurtović, A. (2018). Osobine ličnosti, ciljne orijentacije i školski uspjeh. *Primenjena psihologija*, 11(3), 325 – 344. doi: 10.19090/pp.2018.3.325-344

Ime i prezime nastavnika	Ivana Biljan
Program cjeloživotnog učenja	Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju
E-mail	ibiljan74@gmail.com
Naziv ustanove u kojoj je zaposlen	Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek
Zvanje nositelja kolegija	Vanjski suradnik
Kratki životopis	

Ivana Biljan rođena je u Vinkovcima 1974. Srednju školu (Upravno-birotehnička škola) završila je u Zagrebu. Diplomirala je 1997. na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. 2012. godine upisala je Doktorski studij pedagogije.

Ukupno ima devetnaest godina radnog staža. Trenutno je zaposlena u Agenciji za odgoj i obrazovanje na mjestu više savjetnice za stručne suradnike pedagoge i predstojnice Podružnice Osijek. Kao viša savjetnica za stručne suradnike pedagoge zadužena je za stručne suradnike pedagoge zaposlene u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama u pet slavonskih županija. Realizira provedbe stručnih ispita za stručne suradnike pedagoge. Organizira stručne skupova za stručne suradnike pedagoge i voditelje školskih preventivnih programa, organizira permanentno usavršavanja od županijske do državne razine.

Bila je voditeljica četiri državna skupa stručnih suradnika pedagoga osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske i jednog za voditelje školskih preventivnih programa. Kontinuirano je predavačica i voditeljica radionica na stručnim skupovima stručnih suradnika pedagoga i drugih odgojno-obrazovnih radnika od županijske do državne razine. Kao viša savjetnica ima i savjetodavnu uloga u rješavanju odgojno-obrazovnih problema u školama (stručno-pedagoški nadzori, savjetodavni posjeti, stručna mišljenja). Provodi postupak napredovanja u struci stručnih suradnika pedagoga. Od 2. svibnja 2012. do 30. travnja 2014. kao članica radne skupine sudjelovala u realizaciji projekta IPA *Poboljšanje kvalitete sustava stručnog usavršavanja*.

Bila je voditeljica Stručne radne skupine za izradu *Minimalnih standarda prevencije ovisnosti za djecu predškolske i školske dobi* (Ovaj dokument je usvojen na 1. sjednici Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske održanoj 06. ožujka 2017. godine.)

Kao članica Nacionalnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad ženama sudjelovala u izradi *Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece* (usvojen od Vlade RH u studenom 2014.) U srpnju 2018. godine imenovana u radnu skupinu za izradu izmjena i dopuna *Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji*.

U listopadu 2010. godine imenovana od Ministra znanosti obrazovanja i športa za županijskog koordinatora preventivnih programa kao članica županijskog Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga na području Vukovarsko-srijemske. Bila članica Stručnog tima za provedbu medijske kampanje *Razgovarajmo s djecom, protiv droge zajedno*, koja se provodila na području Vukovarsko-srijemske županije. Sudjelovala u snimanju spota kampanje. U sklopu projekta uspostavljena međunarodna suradnja s Poljskom i Njemačkom.

Bila je članica Projektnog tima za provođenje projekta *Borba protiv ovisnosti o duhanskim proizvodima, alkoholu i drogama*. Bila je članica ekspertnog tima za lokalnu samoupravu i civilno društvo. Na lokalnoj televiziji bila je voditeljica i urednica priloga s temama vezanim za odgoj i obrazovanje pod nazivom *O odrastanju*. Sudjelovala je u izradi i provedbi programa Društva za psihološku pomoć *Prevenција nasilja u mladenačkim vezama*. Više godina suradnica Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja u projektu samovrednovanja škola.

Bila suradnica u projektu Učiteljskog fakulteta (Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti) *Unapređenje položaja djece Roma u odgoju i obrazovanju u Baranji*. Sudjelovala u projekt Instituta za društvena istraživanja *Razvoj kurikulumske kulture: Osnaživanje škola za razvoj i implementaciju školskog kurikulumu*.

Na poziv prof. dr. Dinke Čorkalo Biruški, 2017. godine sudjelovala u projektu *Education in divided societies: Developing and researching shared education in the Republic of Macedonia, Bosnia and Herzegovina and Croatia*, koji umrežuje istraživače i stručnjake u području obrazovanja s četiri europska fakulteta: Queen's University of Belfast iz Sjeverne Irske, koje je i nositelj projekta, Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Sarajevo School of Science and Technology iz Bosne i Hercegovine, te Centra za ljudska prava i rješavanje sukoba iz Skopja u Makedoniji.

Kao stručna suradnica pedagoginja u Gimnaziji M. A. Reljković u Vinkovcima napredovala u zvanje profesora mentora i bila je voditeljica Županijskog stručnog vijeća stručnih suradnika pedagoga srednjih škola Vukovarsko-srijemske županije. Aktivna u organizaciji stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih suradnika u školi, županiji i gradu. Predstavila rad na 1. kongresu pedagoga Hrvatske s temom *Pedagoški aspekti vršnjačkih utjecaja u slobodnom vremenu adolescenata*, koji je i objavljen u zborniku.

Članica je uredništva *Vukovarsko-srijemskog učitelja*, časopisa ogranka HPKZ-a Vukovarsko-srijemske županije. Članica je *Vijeća za prevenciju kriminaliteta na području Osječko-baranjske županije*. Aktivna je članica skupštine Hrvatskog pedagoškog društva i Hrvatskog pedagoškog književnog zbora. Akademske godine od 2005./2006. do 2007./2008. radila kao vanjski suradnik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku na kolegijima *Socijalna pedagogija*, *Opća pedagogija*, *Alternativne škole* i izabrana u naslovno suradničko zvanje asistenta iz područja društvenih znanosti, polje odgojnih znanosti, grana sustavna pedagogija (ponovno izabrana u zvanje vanjskog suradnika asistenta u ožujku 2017). Akademske godine 2005/2006. bila vanjska suradnica na visokoj učiteljskoj školi u Osijeku na kolegiju *Metodologija pedagoških istraživanja*.

11.2. Izjava o upoznatosti s obvezama polaznika

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FILOZOFSKI FAKULTET

Ime i prezime polaznika
Adresa prebivališta

Filozofski fakultet Osijek
Program cjeloživotnog učenja
Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju

IZJAVA

kojom ja, _____,
(ime i prezime) (adresa stanovanja)

(OIB)

izjavljujem da sam upoznat sa svojim obvezama u sklopu programa cjeloživotnog učenja Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju, te da sam u mogućnosti samostalno organizirati izvođenje praktičnih zadataka koji su predviđeni Programom

U _____ godine
(mjesto) (datum)

potpis polaznika

ESG Certifikat
sustava osiguranja
kvalitete u obrazovanju

11.3. Iskazi interesa

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
OSIJEK

ŽUPAN

KLASA: 022-04/18-03/1
URBROJ: 2158/1-01-02-18-456
Osijek, 26. studenog 2018.

FILOZOFSKI FAKULTET OSIJEK
Lorenza Jagera 9
31 000 Osijek
n/p prof. dr. sc. Loretane Farkaš, dekanice

PREDMET: Podrška pokretanju programa cjeloživotnog obrazovanja „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“ i iskaz interesa za sudjelovanje
- dostavlja se

Poštovana,

Nastavno na vašu zamolbu za suradnjom na programu cjeloživotnog obrazovanja „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“, Osječko-baranjska županija ovim putem izražava svoju podršku pokretanju spomenutog programa.

S obzirom da je Program usmjeren na unaprjeđenje kompetencija i vještina pedagoških djelatnika za poticaje zdravog razvoja djece i prevenciju problema mentalnog zdravlja, smatramo da je u skladu sa strateškim dokumentima na razini Europske unije i Republike Hrvatske.

U tom smislu, Osječko-baranjska županija voljna je surađivati i u izvođenju dijela nastave u svrhu unaprjeđenja kvalitete Programa.

S poštovanjem,

Župan
Ivan Anušić

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

KLASA: 602-01/18-01/0138
URBROJ: 561/1-18-2
Zagreb, 10. prosinca 2018.

Donje Svelice 38, 10000 Zagreb, Croatia
TEL +385 (0)1 2785 000 | FAX +385 (0)1 2785 001
WEB WWW.AZOO.HR
MB 1778129 | OIB 72193628411 | IBAN HR 1210C1005 1863000160

**Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku,
Filozofski fakultet, n/r doc. dr. sc. Anc Kurtović**

Predmet: Iskaz interesa za program cjeloživotnog obrazovanja *Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju*

Poštovana,

nastavno na Vašu zamolbu vezano uz iskaz interesa o programu cjeloživotnog obrazovanja **Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju**, Agencija za odgoj i obrazovanje ovim putem izražava svoju podršku pokretanju spomenutog programa.

Iz dostavljenog elaborata i cilja programa vidljivo je da je program usmjeren na unaprjeđenje kompetencija i vještina odgojno-obrazovnih radnika za poticanje zdravog razvoja djece i prevenciju problema mentalnog zdravlja te da je izvođenje ovakvog programa cjeloživotnog učenja u skladu sa strateškim dokumentima na razini Europske unije i Republike Hrvatske.

S poštovanjem,

Jadranka Žarković-Pečenković, prof.

Dostaviti:

1. *Naslovu*
2. *Pismohrani*

POKOLJENICA RIJEKA Trpinčirova 6, 51000 Rijeka TEL +385 (0) 51 420 381
POKOLJENICA OSIJEK Strossmayerova 6/1, 31000 Osijek TEL +385 (0) 31 284 900
POKOLJENICA ŠPIL Tolstojeva 32, 21000 Split TEL +385 (0) 21 340 999

11.4. Odluka Fakultetskog vijeća o usvajanju elaborata cjeloživotnog učenja – Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

FILOZOFSKI FAKULTET

KLASA: 602-04/18-03/106
URBROJ: 2158-83-02-18-1
Osijek, 19. prosinca 2018.

Na temelju članka 76.a Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" broj 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07. - Odluka USRH, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. - Odluka USRH, 60/15. - Odluka USRH i 131/17.) i članka 148. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku-pročišćeni tekst te članka 70. Statuta Filozofskog fakulteta Osijek-pročišćeni tekst i sukladno člancima 3. i 4. Pravila za provedbu postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku-pročišćeni tekst, Fakultetsko vijeće je na 3. sjednici u akademskoj 2018./2019. godini održanoj dana 19. prosinca 2018. godine pod točkom 14.2. dnevnog reda donijelo sljedeću

O D L U K U

o usvajanju Elaborata o programu cjeloživotnog učenja "Socijalno - emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju"

I.

a) Podaci o znanstveno-nastavnoj sastavnici:

Filozofski fakultet, Osijek, L. Jägera 9

Tel.: 031/211-400; Fax: 031/212-514

web adresa: www.ffos.hr

E-mail: helpdesk@ffos.hr

Zvanje, ime i prezime čelnika znanstveno-nastavne sastavnice: prof. dr. sc. Loretana Farkaš

b) Naziv programa cjeloživotnog učenja:

Socijalno - emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju

II.

Elaborat programa cjeloživotnog učenja "Socijalno - emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju" nalazi se u prilogu ove Odluke i čini njezin sastavni dio.

III.

Ova Odluka upućuje se Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na daljnji postupak.

DEKANICA
Loretana Farkaš
prof. dr. sc. Loretana Farkaš

Dostavljeno:

1. Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
2. Ured prodekana
3. Voditelj Programa
4. Pismohrana Fakultetskog vijeća
5. Pismohranu Fakulteta

ESG Certifikat
sustava osiguranja
kvalitete u obrazovanju

11.5. Odluka Senata o davanju suglasnosti Filozofskom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju"

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

REKTORAT

31000 Osijek, Trg Sverog Trojstva 3

Telefon: (031) 224 100 | Telefaks: (031) 207 015

Žiro račun: 2500009-1102012988 | MB: 3049779 | OIB: 78808973734 | IBAN: HR4325000031102012988

REPUBLIKA HRVATSKA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera
23 — FILOZOFSKI FAKULTET U OSIJEKU

www.unios.hr

KLASA: 602-04/19-01/1

URBROJ: 2158-60-19-01-5

Osijek, 30. siječanj 2019.

Primljeno: 6.2.2019	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
602-04/19-03/15	
Uredžbeni broj	Prij.
2158-60-19-1	

Na temelju članka 76. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine" br. 123/03., 198/03., 105/04., 2/07.-Odluka USRH, 174/04., 46/07., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14.-Odluka USRH, 60/15.-Odluka USRH) i sukladno članku 148. Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst te Pravila za provedbu postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst i na temelju Izvješća Povjerenstva o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja od 18. siječnja 2019. godine, Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (u daljnjem tekstu: Senat) na 3. sjednici u akademskoj 2018/2019. godini održanoj 30. siječnja 2019. godine pod točkom 7. podtočkom 7.2. dnevnog reda donosi sljedeću

ODLUKU

o davanju suglasnosti Filozofskom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“

1. Daje se suglasnost Filozofskom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Filozofski fakultet Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku dostavio je 8. siječnja 2019. godine Senatu zahtjev za izdavanje suglasnosti na izvedbu program cjeloživotnog učenja pod nazivom „Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju“. Povjerenstvo Senata za provjeru ispunjenosti za izvođenje programa cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provelo je postupak provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog *Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju* na Filozofskom fakultetu Osijek. Na temelju provedenog postupka u skladu s Pravilima za provedbu postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (daljnjem tekstu: Pravila), Povjerenstvo je utvrdilo da je uz zahtjev Filozofskog fakulteta Osijek, priložena odluka Fakultetskog vijeća od 19. prosinca 2018. godine i Elaborat o programu cjeloživotnog učenja pod nazivom *Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju*. Na temelju priložene dokumentacije, Povjerenstvo je provelo postupak i u skladu s Pravilima utvrdilo ispunjenost uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja *Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju*. Slijedom

navedenog, Povjerenstvo je 18. siječnja 2019. godine dostavilo Senatu Izvješće o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cjeloživotnog učenja *Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju* s prijedlogom Senatu da donose odluku o davanju suglasnosti na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom *Socijalno-emocionalno učenje u odgoju i obrazovanju* na Filozofskom fakultetu Osijek. Senat je prihvatio Izvješće s prijedlogom Povjerenstva i odlučio kao u izreci.

Dostavljeno:

1. Prof. dr. sc. Loretana Farkaš, dekanica Filozofskog fakulteta Osijek
2. Tajništvo Filozofskog fakulteta Osijek
3. Pismohrana Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
4. Pismohrana rektorata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku